

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про розмір та правовий режим зон з особливим режимом використання земель

Цей Закон визначає розмір та правовий режим зон з особливим режимом використання земель навколо військових потенційно небезпечних об'єктів зберігання боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів з метою забезпечення їх функціонування, захисту населення, господарських об'єктів і довкілля від впливу аварійних ситуацій, стихійних лих, пожеж і надзвичайних ситуацій, які можуть виникнути на них.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

1. Військові потенційно небезпечні об'єкти – військові частини існуючі або ті, що плануються до створення, призначені для виконання завдань щодо зберігання боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів (далі – військові частини).

2. Зона особливого режиму використання земель – територія навколо військових частин, утворених відповідно до законодавства України, для забезпечення їх функціонування, збереження боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів, а також захисту населення, господарських об'єктів і довкілля від впливу аварійних ситуацій, стихійних лих і пожеж, що можуть виникнути у цих військових частинах.

3. Заборонена територія – зона особливого режиму використання земель навколо військових частин, що включає земельну ділянку, на яких вони розміщені, в межах якої відповідно до цього Закону забороняється або обмежується господарська та інша діяльність з метою забезпечення безпеки населення під час функціонування військових частин і виникнення на них

надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру або вчиненні терористичного акту. Межа забороненої території визначається на місцевості відповідними добре видимими знаками, відповідальність за встановлення яких покладена на посадових осіб військових частин.

4. Заборонений район – зона особливого режиму використання земель, у межах якої приймаються особливі вимоги із забезпечення функціонування і захисту військових частин, які включають заходи з безпечного зберігання боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів. Межі забороненого району на місцевості не позначаються.

5. Посадові особи військових частин – командири (начальники), військовослужбовці, працівники Збройних Сил України, які постійно чи тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, або виконують такі обов'язки за спеціальним дорученням повноважного командування.

Стаття 2. Правове регулювання встановлення зон з особливим режимом використання земель, які розташовані навколо військових частин

1. Основними принципами регулювання земельних відносин земель, які розташовані навколо військових частин, є:

комплексність заходів, спрямованих на забезпечення дотримання безпечних умов зберігання боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів;

поєднання інтересів забезпечення безпеки держави та захисту навколишнього природного середовища;

пріоритет безпечної життєдіяльності населення та довкілля;

заборона встановлення у військових частинах обладнання, устаткування, пристроїв, не передбачених вимогами норм проєктування, будівництва та експлуатації;

забезпечення населення достовірною інформацією про ймовірні ризики, пов'язані з функціонуванням військових частин у разі порушення правового режиму, та про можливі дії в зонах особливого режиму використання земель під час ліквідації аварійних чи інших небезпечних ситуацій у військових частинах;

відповідальність осіб, винних у створенні перешкод під час здійснення планових робіт із підтримання безпечних умов зберігання боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів, у спричиненні аварій, створенні аварійних ситуацій чи інших ускладнень у функціонуванні військових частин, що заподіяли шкоду життю і здоров'ю населення;

встановлення обмежень на використання земельних ділянок у зонах особливого режиму використання земель.

Стаття 3. Сфера діяльності та основні завдання цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на правові відносини, пов'язані з використанням земель навколо військових потенційно небезпечних об'єктів.

2. Заборонені території та заборонені райони входять до зон особливого режиму використання земель і є територіями з особливими умовами використання земельних ділянок, розташованих у їх межах.

3. Метою встановлення зон особливого режиму використання земель є:

а) забезпечення охорони державного майна, захисту населення і безперебійного функціонування військових частин;

б) безпека експлуатації військових частин;

в) недопущення руйнівального й іншого впливу на військові частини, в тому числі внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру або вчинення терористичного акту;

г) захист населення під час функціонування військових частин і виникнення на них надзвичайних ситуацій.

4. Здійснення охоронних та інших заходів у зонах особливого режиму використання земель навколо військових частин, спрямованих на забезпечення їх функціонування, збереження боєприпасів, ракет, компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів та іншого військового майна, а також здійснення захисту населення, господарських об'єктів і довкілля від впливу надзвичайних ситуацій природного або техногенного характеру, що можуть виникнути на цих об'єктах.

5. Забезпечення дотримання відповідного особливого режиму використання земель, у тому числі шляхом встановлення обмежень на здійснення будь-якої діяльності.

Стаття 4. Заходи щодо дотримання правового режиму в зонах особливого режиму використання земель військових частин

1. Заходи щодо дотримання правового режиму в зонах особливого режиму використання земель військових частин включають:

а) визначення зон особливого режиму використання земель у документації із землеустрою;

б) встановлення тимчасових обмежень на використання власником або користувачем земельних ділянок у межах зон особливого режиму використання земель.

Стаття 5. Обмеження прав на земельні ділянки в межах зони особливого режиму використання земель військових частин

1. Обмеження на використання власником або користувачем земельної ділянки чи її частини в межах зон особливого режиму використання земель військових частин встановлюються в обсязі, передбаченому цим Законом.

2. Обмеження на використання земельних ділянок у межах зон особливого режиму використання земель військових частин встановлюються і діють із дня створення відповідної військової частини.

3. Перехід права власності чи користування земельною ділянкою не є підставою для припинення дії обмежень на використання земельної ділянки в межах зон особливого режиму використання земель військових частин.

Стаття 6. Відображення в межах зон особливого режиму використання земель військових частин в документації із землеустрою

1. Зони особливого режиму використання земель військових частин зазначаються на підставі відповідної документації із землеустрою з моменту формування земельної ділянки.

2. Власники або користувачі земельної ділянки, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, органи військового управління, яким підпорядковуються військові частини та військові частини, вживають заходів щодо охорони земель та дотримання встановлених обмежень у використанні земель зон особливого режиму використання земель.

Стаття 7. Державний контроль за використанням та охороною земель зон особливого режиму використання земель

1. Державний контроль за використанням та охороною земель у межах зон особливого режиму використання земель військових частин, встановлюється цим Законом та іншими нормативно правовими актами.

Розділ II

МЕЖІ ТА РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ЗОН ОСОБЛИВОГО РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Стаття 8. Межі зон особливого режиму використання земель військових частин

1. Заборонена територія встановлюється від межі земельної ділянки військових частин.

2. Заборонений район встановлюється на відстані не більш ніж 3 кілометри від межі земельної ділянки військової частини. Ширина забороненого району визначається величиною розрахункового радіуса дії вражаючих факторів військової частини, що виникають при порушенні її нормального функціонування внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій.

3. Межа забороненої території військової частини встановлюється в межах забороненого району на території, яка безпосередньо примикає до межі земельної ділянки військової частини на відстані, що не перевищує 400 метрів.

4. На забороненій території військової частини забороняється:

проживання та (або) перебування фізичних осіб, за винятком осіб, що забезпечують функціонування військової частини;

здійснення господарської та іншої діяльності;

розміщення об'єктів виробничого, соціально-побутового та іншого призначення, улаштування туристичних таборів і зон відпочинку, розміщення та обладнання стоянок автотранспорту, розведення відкритого вогню (багать), стрільба з будь-яких видів зброї, використання вибухових пристроїв і піротехнічних засобів, проведення земляних, будівельних, меліоративних, сезонних та інших робіт, за винятком протипожежних та інших заходів із забезпечення безпеки військової частини, будь-якими особами.

5. На території забороненого району забороняється будівництво об'єктів капітального будівництва, виробничого, соціально-побутового та іншого призначення, а також проведення ландшафтно-реабілітаційних, рекреаційних та інших робіт, що створюють загрозу безпеці військової частини і збереження військового майна. У межах забороненого району не допускається влаштування стрільбищ і тирів, стрільби з будь-яких видів зброї, використання вибухових пристроїв і піротехнічних засобів.

6. Використання розташованих у межах забороненого району водних об'єктів і повітряного простору над військовими частинами регулюється нормами водного і повітряного законодавства України.

Стаття 9. Порядок зменшення розміру зон особливого режиму військових частин

1. Розміри зон особливого режиму використання земель військових частин можуть зменшуватися у випадку скорочення (переміщення) військових частин.

2. Зменшені розміри зон особливого режиму зазначаються в документації із землеустрою.

Стаття 10. Особливості використання земель у зонах особливого режиму використання земель військових частин

1. Земельні ділянки, розташовані в зонах особливого режиму військових частин, використовуються з обмеженнями, встановленими цим Законом.

Розділ III

ПРАВА ПОСАДОВИХ ОСІБ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН

Стаття 11. Права посадових осіб військових частин в зонах особливого режиму використання земель

1. Посадові особи військових частин з метою забезпечення безпечних умов зберігання у військових частинах, без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право:

облаштовувати під'їзні шляхи до військових частин та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки для забезпечення їх функціонування, збереження боєприпасів, засобів ураження, озброєння, військової техніки, компонентів ракетного палива, пально-мастильних

матеріалів та іншого військового майна, а також захисту населення, господарських об'єктів і довкілля від впливу аварійних ситуацій, стихійних лих і пожеж, що можуть виникнути у цих військових частинах, згідно зі схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок;

обмежувати проїзд цивільних осіб шляхом обладнання загороджень на земельних ділянках, розташованих у зонах особливого режиму використання земель, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням;

здійснювати санітарну розчистку (облаштовувати мінералізовану смугу) у забороненій території з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на військову частину з боку лісових масивів та господарських угідь із попереднім погодженням із відповідними органами нагляду і контролю.

Стаття 12. Права посадових осіб військових частин в зонах особливого режиму використання земель в разі аварії або загрози її виникнення

1. У разі аварії або загрози її виникнення для негайної локалізації, ліквідації її можливих наслідків чи відвернення загрози посадові особи військових частин без попереднього погодження з власниками або користувачами земельних ділянок, без оформлення речових прав на земельні ділянки та без отримання відповідних дозволів і погоджень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, визначених законодавством, мають право:

безперешкодно проїжджати до місця аварії надзвичайної ситуації для виконання ремонтних і аварійно-відновлювальних робіт;

здійснювати облаштування мінералізованих смуг, спеціальних огорож та інших тимчасових споруд із подальшою рекультивацією землі;

здійснювати рубку дерев на території зон особливого режиму використання земель з подальшим оформленням у встановленому порядку спеціальних дозволів на рубку та очищення місць від їх залишків;

проводити земляні та інші роботи для негайної локалізації аварій надзвичайних ситуацій, ліквідації наслідків або відвернення їх загрози з подальшою рекультивацією землі.

Стаття 13. Особливості використання лісових ресурсів у зонах особливого режиму використання земель військових частин

1. Використання лісових ресурсів, у тому числі проведення рубки дерев, здійснюється відповідно до Лісового кодексу України.

Розділ IV

ПРОВЕДЕННЯ БУДІВЕЛЬНИХ, РЕМОНТНИХ, ЗЕМЛЯНИХ ТА ІНШИХ РОБІТ, ГОСПОДАРСЬКОЇ ТА ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗОНАХ ОСОБЛИВОГО РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Стаття 14. Вимоги до проведення будівельних, ремонтних, земляних та інших робіт у зонах особливого режиму використання земель військових частин

1. Будівельні, ремонтні, земляні, геологорозвідувальні, бурові, вибухові, гірничі роботи на земельних ділянках, розташованих у зонах особливого режиму використання земель, проводяться лише за наявності відповідного рішення, наданого центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду.

2. Особи, які отримали рішення на проведення робіт на земельних ділянках, розташованих у межах зон особливого режиму використання земель, зобов'язані виконувати ці роботи з дотриманням умов їх проведення та додержанням правового режиму визначеним цим Законом.

3. Умови проведення будівельних, ремонтних, земляних та інших робіт визначається Міністерством оборони України.

4. Зазначені умови визначають комплекс заходів, вжиття яких є необхідним для виключення можливості виникнення надзвичайних ситуацій у військових частинах під час проведення відповідних робіт.

5. Надання рішення на проведення робіт у зонах особливого режиму використання земель із визначенням умов проведення будівельних, ремонтних, земляних та інших робіт у таких зонах, щодо погодження або письмової відмови в їх проведенні здійснюється протягом одного місяця з дня отримання клопотання про проведення робіт.

6. Відмова в наданні письмового погодження на проведення робіт на земельних ділянках, розташованих у межах зон особливого режиму використання земель, надається в разі, якщо:

проведення робіт заборонено цим Законом;

проведення робіт створить загрозу виникнення надзвичайних ситуацій у військових частинах.

Стаття 15. Особливості провадження господарської та іншої діяльності в зонах особливого режиму використання земель

1. Фізичні та юридичні особи, власники та користувачі земельних ділянок під час провадження господарської та іншої діяльності в зонах особливого режиму використання земель зобов'язані дотримуватися особливого режиму їх використання та встановлених обмежень, не пошкоджувати розпізнавальні та сигнальні знаки місцезнаходження військових частин та їхніх об'єктів і споруд, а також дотримуватися інших обмежень, встановлених нормативно-правовими актами для зон особливого режиму використання земель.

2. Особи, які виявили ознаки пожежі або інших надзвичайних ситуацій у військових частинах або в зонах особливого режиму використання земель, зобов'язані негайно повідомити наявними засобами про це посадових осіб військової частини або місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, територіальний орган чи підрозділ Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

3. Розчищення просік і лісових ділянок у межах зон особливого режиму використання земель здійснюється за письмовим погодженням з посадовими особами військових частин.

4. Власники та користувачі земельних ділянок зобов'язані безперешкодно допускати представників військових частин для здійснення контролю протипожежного стану, а також організації заходів з їх охорони.

5. Власники та користувачі земельних ділянок, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти посадовим особам військових частин під час виконання ними заходів щодо підтримання належного протипожежного стану та організації охорони і оборони військових частин.

6. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а також органи Національної поліції в межах повноважень, визначених законом, сприяють військовим частинам в забезпеченні виконання вимог цього Закону під час провадження фізичними та юридичними особами господарської та іншої діяльності в межах зон особливого режиму використання земель, а також у роботі, пов'язаній із запобіганням виникнення надзвичайних ситуацій їх наслідків у військових частинах.

Розділ V

ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ ВЛАСНИКАМ І КОРИСТУВАЧАМ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК У ЗОНАХ ОСОБЛИВОГО РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Стаття 16. Відшкодування збитків власникам і користувачам земельних ділянок у зонах особливого режиму використання земель

1. Власники та користувачі земельних ділянок мають право на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок установаження обмежень на використання належних їм земельних ділянок у зонах особливого режиму використання земель за цільовим призначенням.

2. До осіб, які мають право на відшкодування збитків, належать особи, які набули право власності або право користування земельними ділянками до надання земельної ділянки для будівництва військової частини.

3. У разі переходу права власності чи права користування цими земельними ділянками до інших осіб право на відшкодування збитків зберігається за її новим власником або користувачем у частині суми, не виплаченої попередньому власнику чи користувачу земельної ділянки.

4. Порядок визначення розмірів та відшкодування збитків, заподіяних власникам і користувачам земельних ділянок внаслідок встановлення обмежень на використання земельних ділянок у зонах особливого режиму використання земель, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні власникам та користувачам земельних ділянок, розташованих у зонах особливого режиму

використання земель, внаслідок недотримання ними обмежень щодо використання таких земельних ділянок, установлених цим Законом.

Розділ VI

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗОН ОСОБЛИВОГО РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Стаття 17. Відповідальність за порушення законодавства України про правовий режим зон особливого режиму використання земель

1. Юридичні та фізичні особи, винні в порушенні законодавства України про правовий режим зон особливого режиму використання земель, несуть адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно із законом.

2. Вжиття заходів адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності не звільняє винних від відшкодування заподіяних збитків.

3. Збитки, заподіяні внаслідок порушення законодавства України про правовий режим зон особливого режиму використання земель, підлягають відшкодуванню в порядку, встановленому законодавством.

Розділ VII

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 01 січня 2021 року.

2. Дія цього Закону поширюється на інші утворені відповідно до законів України військові формування.

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести чинні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади відповідних нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити ухвалення нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Президент України

м. Київ

“ _____ ” _____ 20 _____ року

№ _____

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ